

የምሥራቅ አፍሪካው ተወርዋሪ ኮከብ ተወዳዳሪነቱ አይደበዝዝም

ማህተም ሥላሴ (ከገርጂ)(senaygerna29@gmail.com)

ስድሣ አራት ዓመታትን ያስቆጠረ አየር መንገድ ነው። አየር መንገዱ ከዘመን ወደ ዘመን እየተሸጋገረ እዚህ የደረሰውና ጎምቱ የተሰኘው ዕድሜውን በመቁጠር ብቻ አይደለም ውጤታማነቱን ብርታቱንና ብቃቱን እያስመሰከረ እንጂ።

የኢትዮጵያ አየር መንገድ ለኢትዮጵያውያንና ለአፍሪካ ኩራትና መመኪያ መሆኑ ቢነገርለት ሐሰት አይሆንም። አገልግሎት በሰጠባቸው ባለፉት ዘመናት ወደ 35 የአፍሪካ ከተሞች በመብረር አፍሪካውያንን እርስ በርስ እንዲገናኙ አድርጓል። አገልግሎቱ በዚህ አልተወሰነም። በዓለም ላይ 56 መዳረሻዎች ያሉት ሲሆን በአሁኑ ወቅትም ወደ ሕንድና ቻይና አዳዲስ የበረራ መስመሮችን በመክፈት የአፍሪካውያን የኢንቨስትመንት ጥረትን የሚያግዙ ተግባራት በማከናወን ላይ ይገኛል።

የኢትዮጵያ አየር መንገድ እጅግ የዘመኑ ቴክኖሎጂ የወለዳቸው አውሮፕላኖች ተጠቃሚ በመሆኑ ስመ ጥርና በዓለም ላይ ከሚታወቁት አየር መንገዶች አንዱ ሊሆን ችሏል።

የአየር መንገዱ የበረራ ደህንነት አስተማማኝ መሆን ከአፍሪካ አየር መንገድ ሁሉ ተመራጭ አድርጎታል። በራሱ የጥገና ማዕከልና የበረራ ትምህርት ቤት የሚሰጠውን አገልግሎት ዘመን ካፈራው ቴክኖሎጂ ጋር አጣጥሞ መጠቀም መቻሉ ደግሞ የበለጠ ዝናን አትርፎለታል።

በአንድ አጋጣሚ የአየር መንገዱን የሥራ እንቅስቃሴ በጎበኘሁበት ወቅት የጥገና ሂደቱንና በወቅቱ በጥገና ላይ የነበረ የአንዲት አፍሪካዊት ሀገር መሪ አውሮፕላን በማየቴ ኩራት ተሰምቶኛል፤ የደስታ ሲቃም ተናንቆኛል። ለአየር መንገዱ የጥገና ብቃት የዓይን ምስክርነቱን ሰጠሁ እንጂ ከዚህም በላይ የዩናይትድስቴትስ የፌዴራል የበረራ አስተዳደር ባለሥልጣን የጥገና ብቃቱን አረጋግጦለታል።

የኢትዮጵያ አየር መንገድ ለበርካታ የአፍሪካ ሀገራት አየር መንገዶች የሥልጠና አገልግሎት በመስጠት ከፍተኛ ሚናን እየተጫወተ ነው። የላቀ አገልግሎቱና ሰኬቱም ለበርካታ ሽልማቶች አብቅተውታል።

አየር መንገዱ እ.ኤ.አ. ካለፈው ጥር ወር 2009 ጀምሮ አምስት ከፍተኛ ዓለም አቀፍ ሽልማቶችን አግኝቷል። ከእነዚህ ሽልማቶች መካከል የኔፓል የብቃት ሽልማትና #ኤርላይን ኦፍ ዘይር አዎርድ; የተሰኘው የአፍሪካ አየር መንገዶች ማህበር ሽልማትን ለአብነት መጥቀስ ይቻላል። ከዚህ በተጨማሪ አየር መንገዱ #የ2008 የኮርፖሬት አቺቭመንት; ተሸላሚ ሆኗል።

የኢትዮጵያ አየር መንገድ የበረራ ደህንነቱ የተመሰከረለት ተቋም በመሆኑ መልካም ስምና ዝናው በዓለም ላይ ናኝቷል። አፍሪካ ውስጥ አሉ ከሚባሉት ምርጥ አየር መንገዶች የላቀና በዘርፉ በሚሰጠው አገልግሎት የመሪነቱን ሥፍራ የያዘ ነው። በአውሮፓ ሀገራት የአየር ክልል ውስጥ የበረራ አገልግሎት እንዲሰጥ የተፈቀደለት ብቸኛው አፍሪካዊ አየር መንገድ መሆኑን የምናውቅ ስንቶቻችን ነን?

እ.ኤ.አ. በ1946 ወደ ግብፅ በመብረር ሥራውን የጀመረው የኢትዮጵያ አየር መንገድ ባሳለፋቸው 64 ዓመታት ውስጥ በቴክኒክ ወይም በአብራሪዎቹ የብቃት ችግር የተነሳ አደጋ አጋጥሞት እንደማያውቅ ዓለም መስክሮለታል። በበርካቶች ዘንድ ተወዳጅነትን ያተረፈለትም ይኸው የበረራ ደህንነቱ አስተማማኝነት መሆኑ ግልፅ ነው።

አየር መንገዱ ባሳለፋቸው የሥራ ዘመናት ከአሁን በፊት ሁለት አደጋዎች አጋጥመውታል። አንደኛው እ.ኤ.አ. በ1982 ባህርዳር አካባቢ በወፎች መንጋ የተነሳ የደረሰበት የአውሮፕላን መከሰከስ ሲሆን ሌላው እ.ኤ.አ. በ1996 በአውሮፕላን ጠላፊዎች አስገዳጅነት በኮሞሮስ ደሴት ላይ የደረሰው የመከሰከስ አደጋ ነው።

ጥር 16 ቀን ሌሊት ከቤይሩት ወደ አዲስ አበባ ለመብረር ጥቂት ደቂቃዎች አየር ላይ ቆይቶ የነበረው የበረራ ቁጥሩ ኢቲ 409 የሆነው ቦይንግ 737 አውሮፕላን ሜድትራንያን ባህር ላይ ተከሰክሷል። 82 ተሳፋሪዎችንና ስምንት የአውሮፕላኑን ሠራተኞች በጫነው አውሮፕላን ላይ የደረሰው አደጋ ኢትዮጵያውያንና አፍሪካውያንን ብቻ ሳይሆን ዓለምን አስደንግጧል፤ አሳዝኗልም።

የዓለም መገናኛ ብዙኃን የአደጋውን አሳዛኝነት ዘግቦታል። የአየር መንገዱን የበረራ ደህንነት ሪከርድ አጉልተውና አግዝፈው ሲዘገቡ ተስተውለዋል። የአየር መንገዱ ዋና ሥራ አስፈጻሚ አቶ ግርማ ዋቄ #የአደጋው መንስዔ እስካሁን ባይታወቅም በአብራሪው ችግር አልያም በቴክኒክ ብልሽት ሊሆን እንደማይችል እርግጠኞች ነን; ብለዋል። በዚህ አስተያየታቸው በርካቶች ይስማማሉ። ግምታዊ አስተያየት ሳይሆን ብቃቱን መሠረት ያደረገ በመሆኑ።

የቦይንግ ኩባንያ ምርት የሆነው 737 ቦይንግ አውሮፕላን በ2002 የተመረተና በቅርቡ ሙሉ ፍተሻ የተደረገለት ከአዲስ አበባ በተነሳበት ወቅትም ምንም ዓይነት የቴክኒክ ችግር እንዳልነበረበት ተረጋግጧል። የአውሮፕላኑ አብራሪ ከሃያ ዓመታት በላይ ልምድ ያላቸው ታዋቂ አብራሪ መሆናቸውም በአየር መንገዱ ሕዝብ ግንኙነት ተገልጿል።

የአየር መንገዱ በጎ ገፅታ ይበልጥ ጎልቶ በታየበትና የአደጋው መንስዔ ባልተጣራበት በአሁኑ ወቅት አንዳንድ የመገናኛ ብዙኃን በአብራሪው ብቃት ማነስ ወይም የቴክኒክ ችግር የተከሰተ አደጋ አስመስለው መዘገባቸው ከሙያው ሥነ-ምግባር ውጭ ከመሆኑም በላይ ለትዝብት ይዳርጋቸዋል። እውነቱ ነጥሮ መውጣቱ አይቀርምና።

አንዳንዶቹ አደጋው ከአሸባሪነት ጋር ሊያያዝ ይችላል ይሆናል የሚል መላምቶችን ሰንዝረዋል። ምንም ይሁን ምን ለ64 ዓመታት ብቃቱን አረጋግጦ፣ የበረራ ደህንነት ሪከርዱን ጨብጦ በመስኩ ብቁና የሰለጠነ የሰው ኃይል ያፈራው አየር መንገዳችን የመላምቱ ችግር ሰለባ ሆኗል ብሎ መደምደም አስቸጋሪ ይሆናል።

የአደጋው መንስኤ እስኪጣራ ትዕግሥት ያጡት ወገኖች #የጅብ ችኩል ቀንድ ይነክሳል; እንዲሉ ወይም ደግሞ አጋጣሚውን በመጠቀም የአየር መንገዱን ስምና ዝና ለማደበዘብ በመላምት ላይ የተመሠረተ ዘገባን ቢያቀርቡም የአውሮፕላኑ መረጃ ዘጋቢ ሣጥን (ብላክ ቦክስ) ሲፈተሽ እውነቱ መውጣቱ አይቀርምና በዘገባው አንደነቅም።

መላምቶችን መሠረት ያደረጉ ዘገባዎች ቢናፈሱም፣ ዘገባዎቹ እውነትነት ቢኖራቸውም ለዘመናት ልምድ ያካበተውና ዘመናዊ ቴክኖሎጂን ተጠቃሚ የሆነው የኢትዮጵያ አየር መንገድ ብቃትና ጥንካሬ ሊደበዝዝ አይችልም። አንድም ቀን በቴክኒክና በበረራ ብቃት ችግር አደጋ ያልደረሰበት አየር መንገድ ዛሬ ለዚህ ችግር ቢጋለጥ ምን ያስደንቃል! አደጋ በየትኛውም አጋጣሚ ሊከሰት ስለሚችል ለምን ሆነ ማለት አይቻልም።

በሜድትራንያን ባህር የተከሰከሰው የአየር መንገዳችን አውሮፕላን ዘጠና ሰዎችን እንዳሳፈረ መና መቅረቱ አሳዛኝ ነው። ካመጣው ምን ይደረጋል። በዚህ አደጋ የተነሳ የአየር መንገዱ ጉልበት የሚብረከረክ አይመስለኝም። ምክንያቱም ጠንካራ መሠረት ያለው ከላይ በጽሑፌ የጠቀስኳቸው ብቃቱ፣ ያገኛቸው ሽልማቶች ማንነቱን የመሰከሩለት ለኢትዮጵያውያንና ለአፍሪካውያን ኩራት በመሆኑ የበለጠ ተጠናክሮ አንቱ እንደሚሰኝ አንጠራጠርም። በአየር መንገዳችን ትላንት ኮርተናል፣ ዛሬም ወደፊትም እንኮራለን። ስለሆነም መሠረተ ቢስና ተጨባጭነት የሌላቸው ዘገባዎች ቦታ አይኖራቸውም።

ለብቃቱና ጥንካሬው መሠረት የሆኑት የአየር መንገዱ አመራርና ሠራተኞች ጥረት፣ የመንግሥት ድጋፍና አለኝታነት ለሌሎች የልማት ዘርፎችም ፋና ወጊ የሆነ ልምድን አካፍሎናል።

ለኢትዮጵያ አየር መንገድ ዝና ከፍተኛውን ሚና የተጫወቱት አመራሩና ሠራተኞቹ መሆናቸው ግልጽ ነው። በሀገራዊ ፍቅር፣ በእኔነት ስሜት የሚከናወኑ ተግባራት ሁሉ ውጤታማ መሆናቸው የማያጠያይቅ በመሆኑ የድርጅቱ አመራርና ሠራተኞች መሞከሻቸው አያንሳቸውም።

መንግሥትም ቢሆን ለአየር መንገዱ ክብር፣ ዝናና ትርፋማነት የበኩሉን ድርሻ ተወጥቷል። የጥር 16 ቀን አደጋ እንደተከሰተ የቢቢሲ ዘጋቢ እንደገለጸቸው ድርጅቱ የመንግሥት ቢሆንም በሙሉ ነፃነት እንዲንቀሳቀስ ዕድል በመስጠቱ ትርፋማ ሊሆን ችሏል። የኢትዮጵያ መንግሥት አየር መንገዱ የመንግሥት ድርጅት በመሆኑ አውሮፕላኖችን በነፃ ያለመጠቀሙ ለትርፋማነቱ አስተዋፅኦ

ማድረጉን ጋዜጠኛዎ ጨምራ ገልጸለች። የመንግሥት ከፍተኛ ባለሥልጣናት ክብርና ዝናን ሳይፈልጉ እንደማንኛውም መንገደኛ እየከፈሉ መስተናገዳቸውንም ይፋ አድርጋለች። ይህም ለአየር መንገዱ መጠናከር መንግሥት ያደረገውን አስተዋፅዖ ከማመላከቱም በላይ የኢትዮጵያ መንግሥት ለልማት ያለውን ቁርጠኝነት ያሳያል። ቁርጠኝነቱም በአርአያነት የሚጠቀስ ይሆናል።

የምሥራቅ አፍሪካው ተወርዋሪ ኮከብ የጀመረውን አገልግሎት አጠናክሮ በመቀጠል የበለጠ ድልን እንደሚጎናፀፍ በበኩሌ አልጠራጠርም። ይህም በጠንካራ አመራሩና ሠራተኞቹ ያሳሰለሰ ጥረት ከጎኑ በማይለየው የመንግሥት ድጋፍ እውን እንደሚሆን አምናለሁ።